

บทที่ 6 ผลการวิจัย

ความนำ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้อาศัยวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมุติฐานของการวิจัยเป็นหลัก โดยแบ่งเนื้อหาของการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะของปัจจัยที่น่าจะมีผลกระทบต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

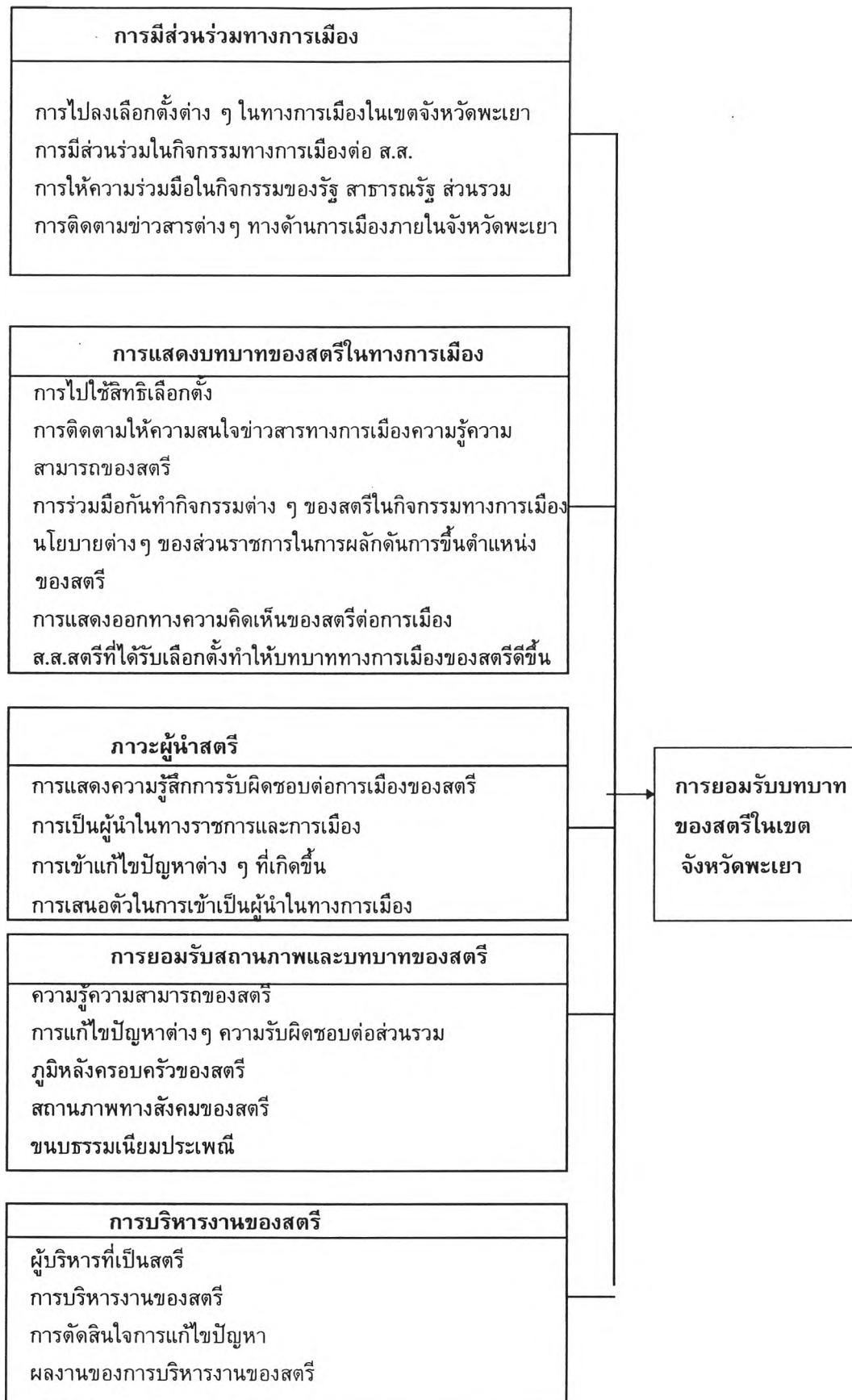
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วนดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาคูณลักษณะสำคัญจากความถี่ของข้อมูล และการจำแนกความถี่โดยภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว อาชีพ ตำแหน่งในทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อนำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามดังกล่าวข้างต้น

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเทคนิคทางสถิติที่เหมาะสมกับการวัดของข้อมูลมาประกอบในการบ่งชี้คุณลักษณะ หรือความสัมพันธ์ของข้อมูลแล้วแต่กรณี เทคนิคทางสถิติดังกล่าว ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าไควสแควร์ (chi-square) เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลในระดับนามมาตรา (nominal data) ค่าแกมมา (gamma) เพื่อระบุอัตราความสัมพันธ์ของข้อมูลและทิศทางแห่งความสัมพันธ์ของข้อมูลสำหรับตัวแปรอันดับมาตรา (ordinal data)

แนวความคิดในการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปไว้ในแผนผังความคิด ในรูปที่ 6.1

รูปที่ 6.1 แผนผังสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล



ตอนที่ 1

การยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

จากการประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 363 คน ระบุว่า การยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยานี้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 จากสเกล 1-4)

เมื่อตรวจสอบความแตกต่างกันในการประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา ซึ่งน่าจะผันแปรไปตามภูมิหลังของประชากรที่วิจัย พบว่า มีความแตกต่างกันน้อยมาก กล่าวคือ ปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว อาชีพ และการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ที่แตกต่างกัน ต่างไม่มีความแตกต่างในการประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยานี้แต่ประการใด ยกเว้นสถานภาพในทางสังคมแตกต่างกัน คือ สตรีมีความรู้ความสามารถได้รับการยอมรับบทบาท กับสตรีที่มึความรู้ความสามารถน้อยกว่า พบว่ามีความเห็นในการยอมรับบทบาทของสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุป อาจกล่าวได้ว่า การยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยาได้รับการยอมรับบทบาทในระดับปานกลาง ซึ่งจากการประเมินจากประชากรวิจัย ทั้งชายและหญิงและสถานภาพอื่นๆ แตกต่างกัน มีความเห็นสอดคล้องต่องกันเป็นอย่างสูง (โปรดดูรายละเอียดของข้อมูลในตารางที่ 6.1 และ 6.2)

ตารางที่ 6.1 การยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

ประเด็นคำถาม	ร้อยละของการยอมรับ				จำนวนผู้ตอบ	X	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด			
33.การที่ส.สตรีได้รับเข้ามาทุกครั้งเนื่องจากคุณสมบัติของตัวเองและผลงานที่ได้เข้ามาบริหารงานในจังหวัด (+)	0.80	7.70	60.10	31.10	363	3.2 2	.614



ตารางที่ 6.2 การยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยาจําแนกตามภูมิหลัง

การยอมรับบทบาท ของสตรีในเขต จังหวัดพะเยาจาก น้อยไปหามากจําแนก ตามภูมิหลัง	ผู้ตอบ		การทดสอบไคสแควร์		สหสัมพันธ์ เชิงอันดับ	นัย สำคัญ
	จำนวน	ร้อยละ	X ²	Sig	Gamma	
เพศ						
ชาย	268	73.8	3.020	.002	-.604	*
หญิง	95	26.2				
อายุ						
14 ปี ถึง 30 ปี	94	25.9	4.960	.000	.192	*
31 ปี ถึง 35 ปี	12	3.3				
36 ปี ถึง 40 ปี	128	35.3				
41 ปี ถึง 45 ปี	29	8				
46 ปี ถึง 50 ปี	63	17.0				
51 ปี ขึ้นไป	32	10.2				
ระดับการศึกษา						
มัธยมศึกษา	262	72.2	19.09	.003	.190	*
อนุปริญญาเทียบเท่า	69	19.0				
ปริญญาตรีปริญญาโท	32	8.8				
สถานภาพสมรส						
โสด	64	17.6	9.142	.040	.348	*
แต่งงาน	299	82.0				
รายได้ครอบครัว						
3,001 บ.-5,000 บ.	55	7.0	16.222	.000	.112	*
5,001 บ.- 8,000 บ.	122	30.9				
8,000 บ. ขึ้นไป	196	54.0				

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

การยอมรับบทบาท ของสตรีในเขต จังหวัดพะเยาจาก น้อยไปหามากจำแนก ตามภูมิภาคหลัง	ผู้ตอบ		การทดสอบไคสแควร์		สหสัมพันธ์ เชิงอันดับ	นัย สำคัญ
	จำนวน	ร้อยละ	χ^2	Sig	Gamma	
อาชีพ						
รับจ้าง	27	7.0	8.679	.000	.028	*
แม่บ้าน	29	15.0				
ค้าขาย	27	7.0				
ข้าราชการ	112	30.8				
อาชีพอื่น ๆ	160	46.3				
การมีส่วนร่วมทางการเมือง						
ไปทุกครั้ง	13	1.1	6.970	.003	0.713	*
ไปเป็นส่วนใหญ่	90	24.8				
นาน ๆ ไปที	166	45.7				
ไม่เคยไปเลย	94	25.9				



ตอนที่ 2

คุณลักษณะของปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในระบอบการปกครองประชาธิปไตยจะมีความสมบูรณ์แค่ไหนเพียงใดนั้นหากประชาชนไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว โอกาสที่ประเทศนั้นจะมีการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยเต็มรูปแบบหรือสมบูรณ์ได้นั้นเป็นไปได้ยาก ประชาชนไม่ไปให้ความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ แล้วโอกาสที่จะหานักการเมืองดีเข้าไปปกครองประเทศยิ่งเป็นไปได้ยากมากเนื่องจากในระบอบประชาธิปไตย พื้นฐานของประชาชนที่ต้องเข้าทำตามหน้าที่ของประชาชน คือการมีส่วนร่วมทางการเมือง หากประชาชนไม่สนใจที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วผลร้ายยิ่งตกกับประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากจะได้คนที่ไม่ได้เข้าไปแก้ไขปัญหาก็กับตนเองได้ ชำร่วยบางครั้งกับได้ตัวแทนที่เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์กับตนเองจนทำให้ประเทศชาติเกิดความเสียหาย

ในอดีตที่ผ่านมาประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมทางการเมืองเนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมเนื่องจากการไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านการเมืองคืออะไร และการบริการทางด้านข่าวสารที่มอบให้กับประชาชนไม่เพียงพอเนื่องจากสื่อของทางราชการมีไม่เพียงพอเนื่องจากติดขัดในเรื่องงบประมาณจึงได้เกิดปัญหากับประชาชนที่จะสื่อความหมายในการมีส่วนร่วมในด้านการเมือง

ยิ่งหากมองการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างชายและหญิงแล้วเท่าที่ผ่านมาชายจะมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นค่อนข้างมากเนื่องจากอุปสรรคต่างๆ หรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกิดกับเพศชายไม่ค่อยมี และการยอมรับบทบาทให้ชายมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองนั้นได้เปิดโอกาสให้กับเพศชายได้มากกว่าเพศหญิง แต่เพศหญิงนั้นการยอมรับบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีปัญหาอุปสรรคหลายด้านๆ ที่ไม่อาจทำให้มีการยอมรับบทบาทให้สตรีได้มีการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เหมือนเพศชาย เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาข้อจำกัดที่สตรีจะต้องมีภาระกับครอบครัว การมองสตรีในฐานะประชาชนชั้นสอง การมองความคิดเห็นในด้านการเมืองไม่ใช่เรื่องของเพศหญิงเองทำให้โอกาสที่สตรีจะได้รับรับการยอมรับบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นในสายตาของคนทั่วไปเป็นเรื่องที่ยากลำบากและการที่สังคมได้ยกบทบาทให้สตรีมีแค่บทบาทภายในครอบครัวนั้นเป็นปัญหาอุปสรรคให้กับสตรีที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปัญหาที่สังคมได้มอบให้เป็นภาระอย่างหนักที่จะปลดออก

แต่เนื่องจากในปัจจุบันนี้การพัฒนาการทางการศึกษาด้านการศึกษา โอกาสทางการศึกษาก็ได้เปิดโอกาสให้เพศชายและหญิงได้มีโอกาสได้รับการศึกษามีความเท่าเทียมกัน ทำให้สตรีได้มีความรู้ความสามารถในการศึกษาไม่ยิ่งหย่อนกว่าเพศชายเลยหรือบางครั้งกับมีมากกว่าเพศชายในบางครั้งด้วย และประกอบกับโอกาสในสังคมที่มีการแข่งขันกันอย่างสูงไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศซึ่งทำให้สตรีได้มีโอกาสในสังคมได้ดีขึ้น ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อสตรีได้มีโอกาสได้รับการศึกษาหากไม่แสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมในทางการเมืองแล้วโอกาสที่จะได้รับการยอมรับบทบาทก็เป็นไปได้ยากดังนั้นสตรีจะต้องตระหนักในการมีส่วนร่วมในด้านการเมืองในด้านต่างๆ อาทิเช่น การที่จะต้องรับฟังติดตามข่าวสารต่างๆ ของทางการเมือง เนื่องจากในปัจจุบันนี้สื่อต่างๆ ที่จะทำให้สตรีได้มีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองนั้นมีอยู่จำนวนมาก จะทำให้สตรีได้เข้าใจถึงสิทธิหน้าที่บทบาทของสตรีเองในด้านการเมือง

หากมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับรัฐ ส่วนรวมแล้วสตรีจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมเนื่องจากในสังคมปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้สตรีได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับส่วนรวม หากสตรีปฏิเสธที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมส่วนรวมแล้ว บทบาทของสตรีในสังคมจะได้รับการยอมรับก็ไม่ว่าจะเกิดขึ้นได้ ดังนั้นเมื่อมีกิจกรรมต่อส่วนรวมเปิดโอกาสให้สตรีเข้าร่วมแล้ว สตรีจะต้องแสดงบทบาทให้คนทั่วไปได้เห็นประจักษ์ว่าสตรีได้มีจิตสำนึกในกิจกรรมของรัฐ ต่อส่วนรวมไม่ยิ่งหย่อนกับเพศชาย จะเป็นเครื่องแสดงถึงการเสียสละ การรับผิดชอบต่อสังคมทำให้มีการมองภาพสตรีได้เท่าเทียมกับบุรุษ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง หากสตรีไม่เข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การเข้าร่วมประชุม การฟังอภิปรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะทำให้สตรีเสียโอกาสที่จะแสดงให้เห็นว่าสตรีมีความรับผิดชอบต่อบ้านการเมือง และจะทำให้ภาพสตรีต้องด้อยกว่าบุรุษ ดังนั้นสตรีเองหากต้องการให้สังคมมีการยอมรับบทบาทของสตรีมากขึ้นกว่านี้แล้ว จำเป็นที่ตัวสตรีเองต้องตระหนักในการเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในจังหวัด

ในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของการวิจัยเรื่องนี้ ได้แบ่งเนื้อหาย่อยออกเป็น 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. การไปเลือกตั้งต่างๆ ในทางการเมือง
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง
3. การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของรัฐ ต่อส่วนรวม
4. การติดตามข่าวสารต่างๆ ทางด้านการเมือง

จากการสำรวจแล้ว การมีส่วนร่วมของสตรีในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ถือว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองแสดงให้เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.143) การมีส่วนร่วม

ร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในด้านการประชุม การฟังการอภิปราย แสดงให้เห็นว่าอยู่นอกเกณฑ์ที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.264) การมีส่วนร่วมในการให้คำร่วมมือในกิจกรรมของรัฐ ผลประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.912) การมีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารต่าง ๆ ในทางการเมืองอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.149) (รายละเอียดของข้อมูลให้ดูในตารางที่ 6.3)

ตารางที่ 6.3 ปัญหาในการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยาด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ประเด็นคำถาม	ร้อยละของการยอมรับ				จำนวนผู้ตอบ	X	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด			
	1	2	3	4			
1.1 การไปเลือกตั้งต่าง ๆ ในทางการเมือง (ข้อ 11)							
11. การเลือกตั้งกำนัน/สจ./สส./เป็นเรื่องที่เข้าใจยากเราไม่ยากเข้าไปยุ่งด้วย	6.9	3.3	58.0	31.0	363	3.14	0.77
1.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง (ข้อ 12)							
12. สมาชิกสภาราษฎรจะทำอะไรแล้วแต่สส.เราไม่จำเป็นต้องไปเกี่ยวข้อง ๆ	0.8	4.7	61.7	32.8	363	3.26	0.77
1.3 การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของรัฐ (ข้อ 13)							
13. พวกเราควรปฏิบัติตามคำสั่งของทางราชการอย่างเคร่งครัด ๆ	5.8	15.7	60.1	18.1	363	2.91	0.75
1.4 การติดตามข่าวสารต่าง ๆ ทางด้านการเมือง (ข้อ 14)							
14. พวกเราติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวที่มีผลกระทบต่อจังหวัดฯ	8.1	3.6	52.3	35.1	363	3.14	0.84

การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง

ในอดีตที่ผ่านมา นั้นโอกาสที่สตรีจะมีโอกาสแสดงบทบาทในทางการเมืองเป็นเรื่องที่ยากเนื่องจากสภาพสังคมในสมัยนั้นได้มอบภาระบทบาทของสตรีให้มีบทบาทเพียงในครอบครัวของตนเองโดยยกบทบาทข้างนอกให้กับเพศชาย เพราะโอกาสในสังคมของสตรียังไม่ได้เปิดโอกาสให้เต็มที่ตัวสตรีเองได้มีการต่อสู้ในสังคมเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองก็มีโอกาสที่จะ

แสดงบทบาทต่างๆ ในสังคม การเมืองได้หากสังคมให้โอกาสกับสตรีมากยิ่งขึ้น สตรีเองได้มีการพัฒนาบทบาทของตนเองมาโดยตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง ได้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ของสตรี ได้มีการเรียกร้องในกฎหมายรัฐธรรมนูญให้สตรีได้มีบทบาทต่างๆ ในสังคมให้มีความเท่าเทียมกับบุรุษ ปกป้องสิทธิต่างๆ ของสตรีเพื่อไม่ให้สังคมได้มีการย้ายสิทธิของสตรีจนเกินไป

แนวทางที่สตรีได้มีการพัฒนาการต่างๆ เพื่อให้มีโอกาสได้แสดงบทบาทของสตรีในเวทีการเมืองเพื่อต้องการให้สังคมได้มีการยอมรับบทบาทของสตรีได้มากยิ่งขึ้นนั้น ซึ่งในภาวะปัจจุบันสังคมได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ในระดับต่างๆ อย่างไม่จำกัด เพศ อายุ ฐานะ จึงทำให้โอกาสที่สตรีได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ ความสามารถในการศึกษา ระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เท่ากับเป็นการยกสถานะ บทบาทของสตรีให้สูงขึ้นกว่าก่อน ซึ่งแทบจะไม่มีโอกาสเลย เมื่อสตรีได้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการศึกษาสูงขึ้นนั้น ทำให้สตรีได้มีการแสดงความคิดเห็น การแสดงบทบาทต่างๆ ให้สังคมได้เห็นประจักษ์มากยิ่งขึ้น โดยมีการแสดงบทบาทของสตรีในด้านต่างๆ นั้นมีมากขึ้นเป็นลำดับ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงบทบาทในฐานะของสตรีในการใช้สิทธิในการเลือกตั้งเพื่อต้องการปกป้องสิทธิของสตรีเอง และเป็นการแสดงให้เห็นบทบาทในทางการเมืองที่สตรีต้องการแสดงให้สังคมเห็นว่า สตรีได้มีบทบาทต่อสังคม การเมือง ซึ่งถือเสมือนเช่นเดียวกับบุรุษ และบทบาทในทางการเมือง สังคมนั้นสตรีต้องการแสดงบทบาทให้เห็นว่าสตรีต้องการมีบทบาทในสังคม การเมืองให้เท่าเทียมกับบุรุษ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้สังคมได้มีการยอมรับบทบาทของสตรีเท่าเทียมกับบุรุษนั่นเอง

แต่การที่จะมีการยอมรับบทบาทของสตรีในสังคมได้นั้น จะต้องเริ่มต้นจากตัวของสตรีเองในการที่จะแสดงบทบาทต่างๆ ให้สังคมได้ยอมรับ ซึ่งการแสดงบทบาทต่างๆ ในสังคมนั้น หากสตรีไม่กล้าที่จะแสดงบทบาทแล้วโอกาสที่จะได้รับการยอมรับบทบาทในสังคมเป็นเรื่องที่ยาก แต่จากเหตุการณ์ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสตรีได้มีโอกาสที่จะแสดงบทบาท แต่ทั้งนี้บทบาทที่สตรีจะต้องแสดงออกนั้นจะต้องมีแนวทางกระทำเพื่อให้สังคมได้เห็นประจักษ์

แนวทางที่สตรีได้มีโอกาสแสดงบทบาทให้กับสังคมนั้นมีหลายด้าน อาทิเช่นการแสดงบทบาทในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งสิทธิในการเลือกตั้งถือว่าเป็นพื้นฐานในระบบการปกครองประชาธิปไตยหากสตรีไม่คำนึงบทบาทในด้านนี้แล้วเชื่อได้เลยว่าโอกาสที่สตรีจะมีการยอมรับบทบาทจากสังคมเป็นไปได้เลย ดังนั้นหากสตรีได้แสดงบทบาทแสดงให้เห็นบทบาทที่อำนาจให้การเลือกตั้งหลายระดับต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโดยมีจิตสำนึกว่ากลุ่มพลังของสตรีเองมีส่วนผลักดันให้ผลการเลือกตั้งต่างๆ มีส่วนกำหนดตัวบุคคล หรือนโยบายต่างๆ ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการยอมรับบทบาทของสตรีจะมีมากขึ้น

นอกจากการแสดงบทบาทในการเลือกตั้งแล้ว สตรีเองต้องมีติดตามข่าวสารความสนใจทางด้านการเมืองเพื่อให้ได้รับทราบความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสตรีเองไม่ว่าโดย

ตรงหรือโดยอ้อม ซึ่งการติดตามข่าวสารของการเมืองในระดับต่างๆ นั้นไม่ว่าจะเป็นในหมู่บ้าน อำเภอ หรือจังหวัดจนถึงระดับประเทศก็ตาม ทำให้สตรีได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ทางด้านการเมืองได้มากขึ้น ทำให้สตรีมีโลกทัศน์ในด้านต่างๆ ได้ดีขึ้นซึ่งจะช่วยให้สตรีเองได้มีการแสดงบทบาทที่ถูกต้องในสังคม และสอดคล้องเหมาะสมกับสังคม ซึ่งเป็นโอกาสที่สังคมจะได้มีการยอมรับบทบาทของสตรีได้มากยิ่งขึ้น การรับรู้ข่าวสารทางด้านการเมืองหากสตรีไม่อาจที่จะแสดงบทบาทให้เห็นเด่นชัดได้ หากสตรีไม่มีการแสดงบทบาทด้านใดด้านหนึ่งเกิดขึ้น จึงจำเป็นที่สตรีต้องแสดงออกบทบาทเช่น การร่วมมือในการทำกิจกรรมในด้านต่างๆ ในกลุ่มของสตรี หรือในสังคม การไปร่วมกิจกรรมทางด้านการเมืองที่เกิดขึ้นในชุมชน หมู่บ้าน ในอำเภอ หรือจังหวัด หากสตรีได้เข้าไปร่วมในกิจกรรม เข้าไปช่วยเหลือ มีความรับผิดชอบในกิจกรรม ทำให้สตรีได้มีโอกาสได้แสดงบทบาทให้สังคมได้ตระหนักว่าสตรีมีความสามารถที่จะช่วยเหลือสังคมได้ จะทำให้สังคมส่วนรวมได้มีการยอมรับบทบาท สิทธิต่างๆ ของสตรีได้ดียิ่งขึ้น

แม้กระทั่งในส่วนบุคคลนโยบายต่างๆ ของทางราชการก็ตามจะต้องมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจน ไม่มีการกีดกัน ไม่ให้โอกาสที่จะให้สตรีได้มีโอกาสเจริญก้าวหน้าไม่ว่าทุกด้าน และต้องมีการสนับสนุนให้สตรีได้มีโอกาสต่างๆ ได้เท่าเทียมกับบุรุษ เพราะเท่าที่ผ่านมานโยบายต่างๆ ไม่ได้เปิดโอกาสให้สตรีได้มีโอกาสได้แสดงบทบาทต่างๆ ในสังคม ในวงราชการ ในด้านการเมือง ซึ่งหากเป็นการรับประกันได้แล้วควรจะมีการกำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้มีความชัดเจนไม่คลุมเคลือเพื่อที่จะสตรีได้มีโอกาสได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่เพื่อรับใช้สังคม การเมือง ต่อไป

การแสดงความคิดเห็นทางด้านการเมืองของสตรีถือว่าเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ในโอกาสต่อไปสตรีจะมีส่วนในการกำหนดแนวทางทางการเมืองของชาติ การแสดงความคิดเห็นของสตรีจะเกิดได้ดีหากสตรีได้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวแทนของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นตัวแทนสภาสตรีตำบล หมู่บ้าน จังหวัด จนถึงสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาราษฎร์ ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับเลือกเข้าไปเป็นตัวแทนนั้นได้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของสตรีว่ามีความคิดเห็นอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นการบริหาร การทำงาน ความคิดเห็นโลกทัศน์ ทักษะวิสัยในด้านการเมืองเป็นอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อต้องการแสดงให้สังคมได้รับรู้ว่า สตรีได้มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง การแสดงความคิดเห็นต่อการปกครอง หากการบริหารการปกครองแม้กระทั่งในระบบการเมืองที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีความยุติธรรม ซึ่งการต่อสู้ของสตรีในเรื่องนี้ เท่ากับเป็นการเสริมบทบาทให้สตรีมีความเด่นชัดในบทบาท ในเรื่องความรู้ความสามารถซึ่งไม่ยิ่งหย่อนกว่าบุรุษเลย เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วถือว่าสังคมยอมรับบทบาทของสตรีเท่ากับบุรุษมากยิ่งขึ้น

การโดยสรุปแล้วการแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมืองจะเกิดขึ้นมาได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน และโอกาสที่สังคมได้เปิดให้กับสตรี และขึ้นกับตัวสตรีเองด้วยเพื่อที่จะ

ให้บทบาทได้มีความเด่นชัดได้เท่าเทียมกับบุรุษ จะได้ส่งผลให้มีการยอมรับบทบาทของสตรีมากขึ้น

การสำรวจในการแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ได้แบ่งเนื้อหาย่อยออกเป็น 7 ประเด็นดังต่อไปนี้ คือ

1. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. การติดตามให้ความสนใจข่าวสารทางการเมือง
3. ความรู้ความสามารถของสตรี
4. การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่างๆ ของสตรีในกิจกรรมทางการเมือง
5. นโยบายต่างๆ ของส่วนราชการในการผลักดันการขึ้นตำแหน่งของสตรี
6. การแสดงออกทางความคิดเห็นของสตรีต่อการเมือง
7. ส.ส.สตรีที่ได้รับเลือกตั้งทำให้บทบาทการเมืองของสตรีดีขึ้น

ในการแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมืองทั้ง 7 ประเด็น จากการสำรวจพบว่า บทบาทของสตรีในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.27) การติดตามให้ความสนใจข่าวสารทางการเมืองอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลางค่อนข้างดีเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 2.94) ความรู้ความสามารถของสตรีอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 2.91) การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่างๆ ของสตรีในกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย 3.09) นโยบายต่างๆ ของส่วนราชการในการผลักดันการขึ้นตำแหน่งของสตรีอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.13) การแสดงออกทางความคิดเห็นของสตรีต่อการเมืองอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.85) และ ส.ส.สตรีที่ได้รับเลือกตั้งทำให้บทบาททางการเมืองของสตรีดีขึ้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 2.89) โปรดดูรายละเอียดข้อมูลในตารางที่ 6.4

ตารางที่ 6.4 ปัญหาในการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา ด้านการแสดง
บทบาทของสตรีในทางการเมือง

ประเด็นคำถาม	ร้อยละของการยอมรับ				จำนวนผู้ตอบ	X	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด			
	1	2	3	4			
2.1 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง(ข้อ 16)							
16.เท่าที่มีการเลือกตั้งผ่านมาของจังหวัดพะเยาสตรีไปใช้สิทธิมาก ๆ (+)	14.3	32.2	48.1	5.0	363	2.27	0.76
2.2 การติดตามให้ความสนใจข่าวสารทางการเมือง(ข้อ 17)							
17. มีคนพูดว่าผู้หญิงเราไม่สนใจติดตามข่าวสารบ้านเมืองที่เกี่ยวกับตัวเรา (+)	1.0	23.1	55.1	20.0	363	2.94	0.69
2.3 ความรู้ความสามารถของสตรี(ข้อ18)							
18. สส.ที่เป็นสตรีเดี๋ยวนี้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกับสส.ชาย (+)	0.8	20.7	65.0	13.1	363	2.91	0.60
2.4 การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสตรีในกิจกรรมทางการเมือง(ข้อ19)							
19. การที่ผู้หญิงในแต่ละชุมชนรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นจะทำให้เกิดมีพลัง (+)	-	8.0	74.9	17.1	363	3.09	0.09
2.5 นโยบายต่าง ๆ ของส่วนราชการในการผลักดันการขึ้นตำแหน่งของสตรี(ข้อ20)							
20. นโยบายต่าง ๆ ของส่วนราชการแต่ละกระทรวงทบวงกรม (+)	6.3	38.0	47.0	8.3	363	2.13	0.73
2.6 การแสดงออกทางความคิดเห็นของสตรีต่อการเมือง(ข้อ21)							
21.การพูดเรื่องการเมืองเป็นการเสียเวลาเปล่า ๆ สำหรับผู้หญิง (+)	1.7	21.2	63.1	14.0	363	2.85	0.63
2.7 ส.ส.ตรีที่ได้รับเลือกตั้งทำให้บทบาทของสตรีดีขึ้น(ข้อ22)							
22. การเมืองที่มีส.ส.ตรีได้รับเลือกเข้ามาทำสตรีเป็นที่ยอมรับของสังคม (+)	2.1	14.9	73.3	9.0	363	2.89	0.13

ภาวะผู้นำสตรี

ในการยอมรับบทบาทของสตรีอีกอย่างหนึ่งก็คือว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผล ผลักดันให้สตรีได้มีโอกาสแสดงบทบาทได้เต็มที่นั้น ก็อยู่กับคุณสมบัติในตัวของสตรีนั่นเองคือลักษณะผู้นำ ซึ่งภาวะผู้นำที่จะเกิดขึ้นกับสตรีได้นั้น สตรีจะต้องมีการฝึกฝนให้เกิดลักษณะผู้นำมาก ซึ่งการพัฒนาต้องมีการพัฒนาในหลายด้านนอกเหนือจากทางด้านการศึกษาหาความรู้ ความสามารถ แล้วการปฏิบัติตัวของสตรีที่จะเป็นผู้นำในสังคมเพื่อแสดงให้เห็นธาตุของการเป็นผู้นำได้ทัดเทียมชาย เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาผู้ชายได้ผูกขาดการเป็นผู้นำมาเป็นระยะเวลานาน แต่ในประวัติศาสตร์ของไทยได้มีผู้นำที่เป็นสตรีได้ช่วยเหลือชาติบ้านเมืองเอาไว้ ได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ ยอมเสียสละแม้กระทั่งชีวิต ไม่แพ้บุรุษเลยแม้แต่น้อย

การสร้างภาวะผู้นำนั้นไม่ได้เกิดได้กับสตรีทุกคน แต่ต้องอาศัยการฝึกฝน และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ หากสตรีไม่ได้ตระหนักถึงข้อดังกล่าวแล้ว ก็ยากนักที่จะได้แสดงบทบาทผู้นำเพื่อจะทำได้ทำให้สังคมได้มีการยอมรับบทบาทผู้นำสตรีได้ ในยุคปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสตรีที่ได้มีการพัฒนาจนกระทั่งสามารถเข้ามาเป็นผู้บริหารในหน่วยงานราชการ ในแวดวงสังคมแวดวงธุรกิจ แวดวงการเมืองนั้น สตรีเหล่านี้ได้ผ่านการทดสอบความเป็นผู้นำมาหลายขั้นตอนหลายรูปแบบจนกระทั่งทำให้สังคมยอมรับในความเป็นผู้นำโดยไม่มี การโต้แย้งในความรู้ความสามารถ

หนทางที่จะเกิดภาวะผู้นำสตรีได้นั้นในอดีตเท่าที่เป็นมาเนื่องจากความจำเป็นเนื่องจากเหตุการณ์บ้านเมืองที่ต้องทำให้สตรีเข้าทำหน้าที่ภาวะผู้นำ แสดงให้เห็นธาตุแท้ของสตรีว่าเมื่อถึงความจำเป็นแล้วสตรีกล้าหาญไม่ยิ่งหย่อนกว่าชาย และสามารถที่จะเป็นผู้นำของคนให้คนยอมรับฟังคำสั่งหรือการบังคับบัญชา แต่ในเหตุการณ์ปัจจุบันสตรีได้มีการพัฒนาการเป็นผู้นำโดยมีขั้นตอน เป็นระบบเช่นเดียวกับบุรุษ โดยไม่มีการแบ่งว่าเป็นเพศหญิง หรือเพศชาย ในการสร้างภาวะผู้นำจึงได้เปิดโอกาสให้สตรีได้มากขึ้นกว่าเดิม และในสังคมเองได้มีการยอมรับ บทบาทที่มีสตรีเป็นผู้นำมากยิ่งขึ้นโดยไม่ได้ยึดติดกับคำว่าเพศหญิงอีกต่อไป

ทั้งนี้การพัฒนาภาวะผู้นำสตรีจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องมีแนวทางต่าง ๆ ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะต้องเกิดจากจิตใต้สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อการเมืองของสตรี ในการแสดงความรู้สึกรับผิดชอบต่อการเมืองของสตรีนั้นจะบังเกิดได้ก็ขึ้นอยู่กับสตรีเอง และโอกาสที่สังคมให้กับสตรี สตรีจะต้องรับผิดชอบต่อการเมืองในทุกรูปแบบที่การเมืองได้ให้บทบาทกับสตรี ไม่ว่าจะเป็นการร่วมในกิจกรรม การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การสร้างจิตสำนึกนี้หากเกิดขึ้นกับสตรีแล้ว ก็จะเป็นผลให้สตรีได้มีการแสดงออกในความรู้สึกรับผิดชอบส่งผลให้เกิดการปฏิบัติในกิจกรรมทางการเมือง และสังคมก็จะยอมรับบทบาทสตรีมากขึ้น

ในปัจจุบันแล้วความสามารถของสตรีเองได้มีศักยภาพในการเป็นผู้นำจนกระทั่งได้ก้าวสู่การเป็นผู้นำในวงราชการ การเมือง ธุรกิจ ซึ่งสตรีได้แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำที่มีศักยภาพไม่แพ้ชายเลยจนเป็นที่ประจักษ์แก่กับสายตาของสังคม มีการยอมรับให้สตรีเป็นผู้นำในตำแหน่งราชการที่สูงขึ้นโดยไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศ (ยกเว้นในเรื่องเกี่ยวกับการใช้กำลังทางยุทธวิธีทางทหารในบางเรื่องเท่านั้น) และในตำแหน่งในทางการเมืองได้เปิดโอกาสให้สตรีได้ก้าวเข้ามาสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นเรื่อยๆ สตรีเองได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางด้านการเมืองจนประชาชนเกิดความศรัทธาต่อ ส.ส.สตรี ว่าเป็นคนที่ทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ มากกว่าบุรุษในบางครั้งเสียด้วยซ้ำไป

ยิ่งปัญหาในขณะนี้แล้วสตรีได้เข้าไปมีส่วนแก้ไขในหลายเรื่อง ซึ่งบางครั้งปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นปัญหาที่บุรุษไม่มีความเข้าใจที่ถ่องแท้ของปัญหาได้ ซึ่งบางครั้งเป็นปัญหาของสตรีด้วยกันเอง ปัญหาของเด็กและเยาวชน สตรีเองสามารถเข้าใจปัญหาได้ลึกซึ้งดีกว่าบุรุษเสียด้วย นอกเหนือการแก้ไขปัญหาที่สตรีจะต้องแสดงออกให้เห็นว่าการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ นั้นได้แสดงให้เห็นการเป็นผู้นำที่ดีเช่นเดียวกับบุรุษ แต่การจะเข้าแก้ไขปัญหานั้นสตรีจะต้องอยู่ในฐานะที่จะเข้าแก้ไขปัญหานั้นได้กล่าวคือ การเป็นผู้นำในหน่วยงานราชการ กลุ่มทางการเมือง การเป็นสส. หรือเป็นสมาชิกสภาจังหวัด ซึ่งตำแหน่งเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้นำที่จะเข้าแก้ไขปัญหานั้นเกิดขึ้น ซึ่งแนวทางที่จะเข้าเป็นผู้นำได้นั้น สตรีจะต้องมีการเสนอตัวเพื่อเข้าเป็นผู้นำถึงจะได้มีโอกาสแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำ และเมื่อมีโอกาสเข้าไปเป็นผู้นำแล้ว สตรีจะได้มีโอกาสกระทำให้สังคมได้มีการยอมรับมากขึ้น

ในด้านการสำรวจภาวะผู้นำสตรี สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ได้แบ่งเนื้อหาย่อยออกเป็น 4 รายการดังต่อไปนี้ คือ

1. การแสดงความรู้สึกการรับผิดชอบต่อการเมืองของสตรี
2. การเป็นผู้นำในทางราชการและการเมือง
3. การเข้าแก้ไขปัญหาค่าต่างๆ ที่เกิดขึ้น
4. การเสนอตัวในการเข้าเป็นผู้นำในทางการเมือง

เมื่อพิจารณาการแสดงความรู้สึกการรับผิดชอบต่อการเมืองของสตรีอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 2.87) การเป็นผู้นำในทางราชการและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.79) การเข้าแก้ไขปัญหาค่าต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.70) และการเสนอตัวในการเข้าเป็นผู้นำในทางการเมืองอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 2.82) (โปรดดูข้อมูลรายละเอียดในตารางที่ 6.5)

โดยรวมอาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำสตรีที่จะส่งผลให้เกิดการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยาอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6.5 ปัญหาในการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา ด้านภาวะผู้นำสตรี

ประเด็นคำถาม	ร้อยละของการยอมรับ				จำนวนผู้ตอบ	X	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด			
	1	2	3	4			
3.1 การแสดงความรู้สึกการรับผิดชอบต่อการเมือง(ข้อ 24)							
24.การเมืองระดับชาตินี้ถือว่าเป็นเรื่องรัฐบาลข้าราชการ ฯ	4.1	24.2	51.1	20.1	363	2.87	0.77
3.2 การเป็นผู้นำในทางราชการและการเมือง(ข้อ25)							
25.เดี๋ยวนี้สตรีได้รับตำแหน่งในทางราชการและการเมืองมาก ฯ	6.3	15.0	70.1	7.7	363	2.79	0.66
3.3 การเข้าแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น(ข้อ26)							
26.เมื่อผู้หญิงเราพบว่าปัญหาความเดือดร้อนในจังหวัด ฯ	7.2	26.0	51.1	14.9	363	2.70	0.79
3.4 การเสนอตัวในการเข้าเป็นผู้นำในทางการเมือง(ข้อ28)							
28.การเลือกตั้งที่ผ่านมาทุกครั้งมีผู้สมัครสส.ที่เป็นบุรุษและสตรี ฯ	1.9	30.6	50.7	16.8	363	2.82	0.72

การยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี

การยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา หากมองย้อนประวัติศาสตร์ของชาติไทยจะเห็นได้ว่า ในสังคมศักดินานั้นการยอมรับบทบาทต่าง ๆ ในสังคมนั้นมีเพียงแต่บุรุษเท่านั้นที่ได้ชื่อว่าเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ประเทศชาติ ส่วนสตรีนั้นแทบไม่ได้รับการยอมรับ หรือในบางครั้งกับถูกกีดกัน ไม่ให้ได้รับการยอมรับในสังคม เนื่องจากเหตุผลจากสภาพสังคม วัฒนธรรม ศาสนา และสภาพเหตุการณ์ของบ้านเมืองในขณะนั้นที่ไม่ได้เอื้ออำนวยกับสตรีเลย แต่อย่างไรก็ตามก็ได้มีสตรีที่ได้รับการยอมรับในประวัติศาสตร์หลายท่านด้วยกัน เนื่องจากเหตุผลในทางประวัติศาสตร์จึงได้เอื้ออำนวยให้ สตรีหลายท่านเหล่านั้นได้มีการแสดงบทบาทได้รับการยอมรับจาก

สังคมประเทศ แต่การยอมรับของสตรีเหล่านั้นได้มาจากการเสียสละอย่างสูงสุดซึ่งการเสียสละดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์ในความกล้าหาญ และการตัดสินใจซึ่งถือว่ามิยิ่งหย่อนกว่าบุรุษเลยแม้แต่น้อย

แต่ในเหตุการณ์และสภาพการณ์ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปสตรีได้รับการพัฒนาทางด้านความรู้ความสามารถ และโอกาสต่างๆ ในสังคมที่ได้ถูกปิดกั้นต่อสตรีได้เปิดโอกาสให้สตรีได้เต็มที่ ดังนั้นสตรีได้ก้าวเข้ามาสู่ในตำแหน่งในด้านการบริหาร การเป็นผู้นำ ในแวดวงการเมืองการปกครอง ข้าราชการ ด้านธุรกิจ และอื่นๆ อีกมากมาย สตรีเหล่านี้ได้สร้างผลงานและสร้างชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับของสังคมหลายต่อหลายท่าน ซึ่งบางครั้งเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศก็มี ประชาชนเองก็ไม่ต่อต้านต่อการที่มีผู้นำสตรีที่เข้ามาดำรงตำแหน่งในทางการเมืองราชการ และด้านธุรกิจแต่อย่างไร มีการยอมรับได้เท่าเทียมกับบุรุษ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถ การตัดสินใจ การเป็นผู้นำ และจริยธรรมของผู้ปกครองที่เป็นสตรี

ในเรื่องความสำเร็จของการยอมรับที่เกิดขึ้นกับสตรีนั้น การยอมรับเป็นเรื่องความรู้สึกของบุคคลในสังคม กลุ่มคน ประชาชนโดยทั่วไป การยอมรับจะต้องใช้เวลาในการกระทำให้เกิดขึ้นต่อความรู้สึก และการใช้เวลาต้องนานบางครั้งอาจเป็นการใช้เวลาหลายสิบปี หรือหลายชั่วอายุคน สิ่งที่ยังบอกถึงการยอมรับต่อสตรีนั้น คือ สิ่งที่สังคมได้มีการสะท้อนกลับถึงความต้องการที่จะให้สตรีได้เข้ามามีส่วนในการเมืองการปกครอง การเข้าสู่ในแวดวงราชการ การบริหาร และความต้องการให้สตรีเข้ามาเป็นผู้นำในด้านต่างๆ หนทางที่สตรีจะได้รับการยอมรับบทบาทในด้านต่างๆ นั้น จะต้องเกิดจากสตรีเอง การที่สังคมได้เปิดโอกาสให้กับสตรี และเหตุการณ์ในสังคมที่จะผลักดันให้มีการยอมรับสตรีมีมาน้อยเพียงใด

หนทางที่จะให้สังคมได้มีการยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรีได้นั้น และปัจจัยที่จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้เกิดการยอมรับในสถานภาพและบทบาทของสตรีได้นั้นมีปัจจัยอยู่มากมาย อาทิเช่น ในเรื่องของความรู้ความสามารถของสตรี เราต้องยอมรับว่าในปัจจุบันเองโอกาสทางการศึกษาได้เปิดโอกาสให้กับคนทุกชั้นชน ไม่แบ่งเรื่องเพศ อายุ ดังนั้นโอกาสของสตรีในการที่จะพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถก็เกิดขึ้นได้ไม่แพ้บุรุษเลย ซึ่งในสังคมลักษณะเปิดนี้เป็นสิ่งเอื้ออำนวยกับสตรีอย่างมาก และเราปฏิเสธไม่ได้ว่าสังคมไทยยอมรับในการเป็นคนที่มีความรู้มีการศึกษาสูง หากสตรีได้รับการศึกษามีความรู้ความสามารถแล้ว ก็เป็นเครื่องประกันในการยอมรับของสังคมด้วย

หากมองในเรื่องสถานภาพของบุคคลในสังคมถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการยอมรับ ในเรื่องนี้แต่ก่อนสถานภาพของบุคคลชั้นสูงในสังคม คือ ตำแหน่งต่างๆ ในสังคมนั้นเอง ซึ่งและการที่สังคมได้กำหนดสถานภาพให้กับสตรีนั้นในอดีตที่ผ่านมา สังคมได้

กำหนดสถานภาพทางสังคมให้กับสตรีน้อยกว่าชาย แต่ในปัจจุบันสังคมได้กำหนดให้สถานภาพทางสังคมของสตรีมีความเท่าเทียมกับชายสถานภาพจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับภูมิหลังครอบครัวของสตรี เนื่องจากในสังคมไทยนั้นภูมิหลังมีส่วนมีน้อยที่ทำให้สังคมมีการยอมรับบุคคล ซึ่งหากบุคคลหรือสตรีมีภูมิหลังครอบครัวที่ได้รับการยอมรับในสังคมมาตั้งแต่ก่อนแล้ว ก็จะได้รับ การยอมรับจากสังคมเช่นกัน แต่ทั้งนี้ภูมิหลังถือว่าเป็นเครื่องช่วยเหลือให้กับสตรีแต่ทั้งนี้ สตรีต้องอาศัยความรู้ความสามารถ การกระทำหลายๆ อย่างเพื่อที่จะทำให้สังคมยอมรับในบทบาทของสตรีมากยิ่งขึ้นไป

การอยู่ในสังคมไทยเราไม่อาจปฏิเสธขนบธรรมเนียมประเพณี จารีต วัฒนธรรมต่างๆ ที่ ได้หล่อหลอมบุคคลในสังคมให้มีความเชื่อจนได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จนเป็น สิ่งที่จะต้องกระทำหากไม่กระทำแล้วถือว่าเป็นการผิดจารีตประเพณี การแก้ไขความเชื่อในเรื่อง จารีตประเพณีหากแก้ไขในสิ่งที่ดีเพื่อให้ความยุติธรรมกับกลุ่มบุคคล กลุ่มสตรีได้มีโอกาสชีวิตที่ ดีขึ้น ถือว่าการแก้ไขความเชื่อในเรื่องจารีตประเพณีทำในแนวทางที่ถูกต้อง และสังคมก็ไม่ ดำเนินและบุคคลที่ได้รับการผลตอบแทนก็พลอยยินดีด้วย ในเรื่องนี้สตรีเองก็ถูกวัฒนธรรมต่าง ๆ ครอบงำทำให้สตรีในสังคมไทยหมดโอกาสในด้านต่างๆ หลังจากได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ เกิดในสังคมไทยแล้ว ความเชื่อของคนในสังคมที่เชื่อในเรื่องเกี่ยวกับสตรีก็ได้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากได้เห็นแล้วว่าสิ่งที่ทำมาในอดีตกับสตรีนั้นไม่มีความยุติธรรมเลย เนื่องจากสตรีเองนั้น ก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกับบุรุษแต่ไม่มีสิทธิในสังคมเท่ากับบุรุษ ความเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรม และจารีตประเพณีได้ช่วยให้สตรีได้มีโอกาสที่จะแสดงบทบาทต่างๆ ในสังคมได้มากขึ้นและจะ ส่งผลให้มีการยอมรับสตรีมากขึ้น และจารีตประเพณี วัฒนธรรมที่ดั่งงามบางอย่างที่เกิดขึ้นใน สังคมไทย โดยเฉพาะในด้านส่วนที่เกี่ยวกับสตรีได้มีโอกาสที่ทำให้สตรีได้รับการยอมรับจาก สังคมในบางส่วน จารีตประเพณีวัฒนธรรมในบางภาคก็ให้การยอมรับสตรีก็มี เช่น ในภาค เหนือตอนบนถือว่าสตรีเป็นบุคคลที่ควรค่าในการให้เกียรติได้มีการตั้งชื่ออำเภอต่างๆ ตำบล หมู่ บ้าน ในการใช้นามคำว่าแม่ หรือนามสตรีขึ้น

สิ่งที่ได้กล่าวมานั้นไม่อาจส่งผลให้เต็มที่หรือบังเกิดผลการยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรีได้เลย หากสตรีไม่ได้กระทำ หรือแสดงบทบาทออกมา ในส่วนที่จะเสริมให้สตรีได้ มีการยอมรับมากขึ้น คือการที่สตรีได้มีส่วนช่วยเหลือในกิจกรรมของส่วนรวม การเข้าแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคม ประเทศชาติจนได้รับการยอมรับว่าสตรีได้มีส่วนช่วยเหลือและมีจิตสำนึก ในความรับผิดชอบต่อปัญหาบ้านเมือง

สำหรับการศึกษาเรื่องนี้ ได้แบ่งเนื้อหาย่อยของการยอมรับสถานภาพและบทบาทของ สตรี ออกเป็น 5 ประเด็นดังต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้ความสามารถของสตรี

2. การแก้ไขปัญหาต่างๆ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
3. ภูมิหลังครอบครัวของสตรี
4. สถานภาพทางสังคมของสตรี
5. ขนบธรรมเนียมประเพณี

ในด้านการยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี พบว่าความรู้ความสามารถของสตรี อยู่ในเกณฑ์ระดับค่อนข้างดี (ค่าเฉลี่ย 2.99) การแก้ไขปัญหาต่างๆ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของสตรีอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.73) ภูมิหลังครอบครัวของสตรีอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.80) สถานภาพทางสังคมของสตรีอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.62) ขนบธรรมเนียมประเพณีอยู่เกณฑ์ระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.01) (รายละเอียดของข้อมูลให้ดูในตารางที่ 6.6)

ตารางที่ 6.6 ปัญหาในการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา ด้านการยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี

ประเด็นคำถาม	ร้อยละของการยอมรับ				จำนวนผู้ตอบ	X	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด			
	1	2	3	4			
4.1 ความรู้ความสามารถของสตรี(ข้อ33)							
33. การที่ส.ส.ตรีได้รับเข้ามาทุกครั้งเนื่องจากคุณสมบัติของตัวเอง	0.8	7.2	83.7	8.3	363	2.99	0.03
4.2 การแก้ไขปัญหาต่างๆ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม(ข้อ37)							
37. ในการแก้ไขปัญหาหากต้องมีการตัดสินใจเพื่อจะบรรลุผล	7.7	23.7	55.6	12.9	363	2.73	0.78
4.3 ภูมิหลังครอบครัวของสตรี(ข้อ38)							
38. บิดามารดาหรือญาติของส.ส.ตรีที่มีฐานะทางการเงินดีหรือเป็นผู้มีชื่อ	2.8	31.0	64.7	1.0	363	2.80	0.10
4.4 สถานภาพทางสังคมของสตรี(ข้อ34)							
34. สามีของส.ส.ตรีที่ได้รับเลือกเข้ามามีอิทธิพลต่อคะแนนเสียง	10.1	28.7	51.0	9.9	363	2.60	0.80
4.5 ขนบธรรมเนียมประเพณี(ข้อ40)							
40. ขนบธรรมเนียมประเพณีทางเหนือสอนให้สตรีเป็นคนอ่อนหวาน	4.7	24.1	54.0	16.8	363	2.82	0.75

การบริหารงานของสตรี

ในเรื่องการยอมรับบทบาทของสตรีปัจจัยที่มีส่วนผลักดันส่งเสริมให้ความสำเร็จเกิดขึ้นในส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่การทำงานในด้านต่างๆ ของสตรีที่จะทำให้สังคมยอมรับซึ่งแต่ก่อนในการบริหารงานไม่ว่าจะด้านการเมืองการปกครอง ราชการ ด้านธุรกิจ การบริหารงานถือว่าเป็นงานที่ต้องกำหนดเงื่อนไขไว้หลายอย่างด้วยกัน ในเงื่อนไขที่ทำให้สตรีไม่อาจก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้บริหารได้นั้น คือตำแหน่งผู้บริหารขององค์กรต่างๆ ในแวดวงการเมืองการปกครอง ด้านธุรกิจ หรือด้านอื่น ได้ถูกกำหนดตำแหน่งไว้เฉพาะเพศชายเท่านั้น ซึ่งในอันที่แท้จริงแล้วสตรีก็สามารถบริหารงานได้ไม่แพ้บุรุษแต่ติดอยู่ที่เงื่อนไขและสภาพการณ์ในขณะนั้น และสภาพสังคมที่ไม่เอื้ออำนวยให้กับสตรีเท่าที่ควร

เหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาไม่ได้เปิดโอกาสให้กับสตรีมากนัก แต่เนื่องจากสตรีได้มีการต่อสู้เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าสตรีสามารถทำงาน บริหารงานได้เท่าเทียมกับบุรุษ เมื่อมีการพัฒนาบ้านเมืองเกิดขึ้น การที่โอกาสทางสังคมได้เปิดให้กับสตรีมากยิ่งขึ้น และตัวสตรีเองได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ สตรีจึงได้เข้ามาสู่ระบบต่างๆ ขององค์กร หน่วยงาน ระบบราชการ การเมือง ในตำแหน่งที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จนเกือบจะถึงสุดยอดขององค์กรนั้น เหตุที่ทำให้สตรีได้รับการยอมรับการบริหารงานจนได้รับความไว้วางใจนั้นเนื่องมาจากเกิดจากการตั้งใจจริงของสตรีเพื่อต้องการพิสูจน์ให้เป็นที่ประจักษ์กับสังคมส่วนรวมว่าสตรีมีศักยภาพเพียงพอหรือเท่าเทียมกับบุรุษสามารถที่จะมาบริหารงานในระดับต่างๆ ของประเทศได้

ดังนั้นการบริหารงานของสตรีจะบังเกิดผลเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้นั้น อาจต้องใช้เวลานานเพื่อต้องการให้สังคมยอมรับในการบริหารงาน สตรีต้องพยายามบริหารงานด้วยความสามารถอย่างสูง เพื่อให้สังคมยอมรับโดยไม่ติดอยู่ในความเชื่อเก่า การบริหารงานของสตรีเท่าที่ผ่านมาในสายตาของสังคมต้องยอมรับว่า สตรีมีความจริงใจในการบริหารงานและการบริหารงานนั้นต้องการทำให้บังเกิดผลกับส่วนรวมมากที่สุด และสตรีเองก็มีจิตใจและคุณธรรมของผู้บริหารอยู่ครบทุกประการเช่นเดียวกับบุรุษ หรือในบางครั้งข้อได้เปรียบบางประการทำให้ผู้บริหารที่เป็นสตรี สามารถที่จะประสานงานงานบริหารให้มีความสมบูรณ์เกิดประสิทธิภาพกับองค์กร หน่วยงานราชการ

ในบางครั้งการบริหารงานต้องมีอำนาจในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา ซึ่งในเรื่องนี้ในสังคมที่ผ่านมาได้ให้บุรุษเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหาร มีอำนาจชี้ขาดในเรื่องต่างๆ แม้กระทั่งความเป็นความตายบุรุษเป็นผู้กำหนด และสังคมก็ให้การยอมรับในการตัดสินใจที่บุรุษมีบทบาทดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน แต่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าในองค์กรต่างๆ หน่วยงานราชการ การเมืองนั้น จะเห็นได้ว่าสตรีที่อยู่ในตำแหน่งงานสูงนั้น ได้มีการใช้อำนาจการตัดสินใจใน

การบริหารงานเช่นเดียวกับบุรุษและไม่มีการโต้แย้งในการตัดสินใจแต่อย่างใด ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด หน่วยงานราชการ การเมือง จากการตัดสินใจในการบริหารงานที่ตื้นนั้น ส่งผลให้ได้ผลงานที่ดีสิ่งนี้เองจะเป็นเครื่องแสดงให้สังคมภายนอกได้รับว่าถึงการเป็นนักบริหารงานของสตรี ว่าสตรีก็เป็นนักบริหารงานที่ดีได้เท่าเทียมกับบุรุษ ซึ่งผลงานที่ประจักษ์ที่เกิดจากสตรีนั้นมีมากมาย จนสังคมได้ยอมรับว่าในยุคปัจจุบันนี้สตรีมีศักยภาพที่เป็นนักบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ ได้แบ่งเนื้อหาย่อยของการบริหารงานของสตรี ออกเป็น 4 ประเด็นดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้บริหารที่เป็นสตรี
2. การบริหารงานของสตรี
3. การตัดสินใจการแก้ไขปัญหา
4. ผลงานของการบริหารงานของสตรี

ในการยอมรับบทบาทของสตรีในด้านการบริหารงานของสตรี จากการวิจัยพบว่า การเป็นผู้บริหารที่เป็นสตรีอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.76) การบริหารงานของสตรีอยู่ในเกณฑ์ระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.16) ผลงานของการบริหารงานของสตรีอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 3.36) (รายละเอียดของข้อมูลให้ดูในตารางที่ 6.7)

ตารางที่ 6.7 ปัญหาในการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา ด้านการบริหารงานของสตรี

ประเด็นคำถาม	ร้อยละของการยอมรับ				จำนวนผู้ตอบ	X	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด			
	1	2	3	4			
5.1 ผู้บริหารที่เป็นสตรี(ข้อ46)							
46.การมีส.ส.สตรีเป็นผู้นำบริหารในจังหวัดพะเยา ๕	5.2	13.8	80.0	0.6	363	2.76	0.10
5.2 การบริหารงานของสตรี(ข้อ50)							
50. ส.ส.สตรีได้นโยบายที่ส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดพะเยา ๕	4.1	9.1	52.9	33.9	363	3.16	0.75
5.3 การตัดสินใจการแก้ไขปัญหา(ข้อ48)							
48. ปัญหาของจังหวัดพะเยามักมีปัญหากับศักดิ์ศรี ๕	-	10.7	73.3	16.0	363	3.05	0.11
5.4 ผลงานของการบริหารงานของสตรี(ข้อ49)							
49. นโยบายส่งเสริมให้จังหวัดพะเยารักศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิ๕	0.8	1.0	57.9	39.9	363	3.36	0.11



ตอนที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรี

ในส่วนนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา โดยแบ่งเนื้อหาการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนย่อย

ส่วนแรกเป็นการตรวจสอบการประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา โดยจำแนกผลการประเมินดังกล่าวตามภูมิหลังด้านการมีส่วนร่วมในทางการเมือง การศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา ตามที่ได้ทำการวิเคราะห์มาแล้วในส่วนที่ 1 ของบทนี้ เพื่อพิจารณาว่า การมีส่วนร่วมในทางการเมือง และการศึกษา มีส่วนทำให้เกิดการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยามีความแตกต่างกันหรือไม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 6.2 โดยการใช้สถิติไคสแควร์เพื่อหาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว โดยใช้สถิติแกมมา เข้าช่วยในการวิเคราะห์ พบว่า การมีการศึกษาและการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ไม่ได้ทำให้เกิดความแตกต่างกันในการยอมรับบทบาทของสตรีในแต่ละปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด (ค่านัยสำคัญของสถิติไคสแควร์ มากกว่า 0.05) กล่าวอีกนัยหนึ่ง การประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยามีลักษณะเป็นจริง แม้ว่าประชากรวิจัยจะแตกต่างกันในด้านภูมิหลังก็ตาม ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ในระดับหนึ่งว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อความสำเร็จของการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ในลำดับถัดไปนั้นบ่งชี้ความเป็นจริง (non-spurious) มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6.8 ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา จำแนกตาม การศึกษาและการมีส่วนร่วมในทางการเมือง

ปัจจัยต่าง ๆ	การศึกษา และการมี ส่วนร่วม	ผู้ตอบ		การทดสอบ ไคสแควร์		ส ห สัมพันธ์ เชิง อันดับ	นัย สำคัญ
		จำนวน	ร้อยละ	X ²	Slg.	Gamma	
การมีส่วนร่วมทางการเมือง							
1.1 การไปเลือกตั้งต่าง ๆ ในทางการเมือง(ข้อ11)							
11.การเลือกตั้งกำนัน/สจ./สส. เป็นเรื่องที่เข้าใจยากๆ	น้อย	120	38.2	7.008	.11	-.026	
	มาก	243	61.8				
1.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง(ข้อ12)							
12.สมาชิกสภาราษฎรจะทำอะไร แล้วแต่สส.เราไม่จำเป็นต้อง ฯ	น้อย	120	38.2	3.188	.02	.020	*
	มาก	243	61.8				
1.3 การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของรัฐ(ข้อ13)							
13.พวกเราควรปฏิบัติตามคำสั่ง ของทางราชการ ฯ	น้อย	120	38.2	5.233	.26	-.046	
	มาก	243	61.8				
1.4 การติดตามข่าวสาร ฯ ทางด้านการเมือง(ข้อ14)							
14.พวกเราติดตามข่าวสารความ เคลื่อนไหวที่มีผลกระทบต่อฯ	น้อย	120	38.2	.696	.95	.048	
	มาก	243	61.8				
การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง							
2.1 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง(ข้อ16)							
16.เท่าที่มีการเลือกตั้งผ่านมา ของจังหวัดพะเยาสตรีไปใช้สิทธิฯ	น้อย	120	38.2	13.76	.00	-.014	**
	มาก	243	61.8				
2.2 การติดตามให้ความสนใจข่าวสารทางการเมือง(ข้อ17)							
17.มีคนพูดว่าผู้หญิงเราไม่สนใจ ติดตามข่าวสารบ้านเมืองฯ	น้อย	120	38.2	3.977	.00	-.025	*
	มาก	243	61.8				
2.3 ความรู้ความสามารถของสตรี(ข้อ18)							
18.สส.ที่เป็นสตรีเดี่ยวนี้มีความรู้ ความสามารถเท่าเทียมฯ	น้อย	120	38.2	.696	.95	.048	
	มาก	243	61.8				

ตารางที่ 6.8 (ต่อ)

ปัจจัยต่าง ๆ	การศึกษา และการมีส่วนร่วม	ผู้ตอบ		การทดสอบ ไคสแควร์		สหสัมพันธ์ เชิง อันดับ	นัย สำคัญ
		จำนวน	ร้อยละ	X ²	Slg.	Gamma	
2.4 การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสตรีในกิจกรรมทางการเมือง(ข้อ19)							
19.การที่ผู้หญิงในแต่ละชุมชนรวม กลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น	น้อย	120	38.2	2.17	.62	.048	
	มาก	243	61.8	8	8		
2.5 นโยบายต่าง ๆ ของส่วนราชการในการผลักดันการขึ้นตำแหน่งของสตรี(ข้อ20)							
20.นโยบายต่าง ๆ ของส่วนราชการ การแต่ละกระทรวงทบวงกรมฯ	น้อย	120	38.2	10.8	.02	-.148	**
	มาก	243	61.8	75	3		
2.6 การแสดงออกทางความคิดเห็นของสตรีต่อการเมือง(ข้อ21)							
21.การพูดเรื่องการเมืองเป็นการ เสียเวลา ๆ	น้อย	120	38.2	8.98	.06	-.189	
	มาก	243	61.8	0	1		
2.7 ส.ส.สตรีที่ได้รับเลือกตั้งทำให้บทบาทของสตรีดีขึ้น(ข้อ22)							
22.การเมืองที่มีส.ส.สตรีได้รับเลือก เข้ามาทำให้สตรีเป็นที่ยอมรับ	น้อย	120	38.2	1.13	.95	-.048	
	มาก	243	61.8	7	1		
ภาวะผู้นำสตรี							
3.1 การแสดงความรู้สึกรับผิดชอบต่อการเมือง(ข้อ24)							
24.การเมืองระดับชาตินี้ถือว่าเป็น เรื่องรัฐบาลข้าราชการฯ	น้อย	120	38.2	2.18	.62	.048	
	มาก	243	61.8	7	9		
3.2 การเป็นผู้นำในทางราชการและการเมือง(ข้อ25)							
25.เดี๋ยวนี้สตรีได้รับตำแหน่งใน ทางราชการและการเมืองมาก	น้อย	120	38.2	10.9	.02	-.197	**
	มาก	243	61.8	84	6		
3.3 การเข้าแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น(ข้อ26)							
26.เมื่อผู้หญิงเราพบว่าปัญหา ความเดือนร้อน ๆ	น้อย	120	38.2	.132	.95	.048	
	มาก	243	61.8		1		
3.4 การเสนอตัวในการเข้าเป็นผู้นำในทางการเมือง(ข้อ28)							
28.การเลือกตั้งเท่าที่ผ่านมาทุก ครั้งผู้สมัครสส.ที่เป็นบุรุษ ๆ	น้อย	120	38.2	1.12	.81	-.048	
	มาก	243	61.8	9	9		

ตารางที่ 6.8 (ต่อ)

ปัจจัยต่าง ๆ	การศึกษา และการมีส่วนร่วม	ผู้ตอบ		การทดสอบ ไคสแควร์		สหสัมพันธ์ เชิง อันดับ	นัย สำคัญ
		จำนวน	ร้อยละ	X ²	Slg.	Gamma	
การยอมรับสภาพและบทบาทของสตรี							
4.1 ความรู้ความสามารถของสตรี(ข้อ33)							
33.การที่ ส.ส.ตรีได้รับเข้ามาทุก ครั้งเนื่องจากคุณสมบัติ ฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	10.129	.02 1	-.197	**
4.2 การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม(ข้อ37)							
37.ในการแก้ไขปัญหาหากต้องมีการ ตัดสินใจเพื่อจะบรรลุผลฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	4.072	.31 9	.008	
4.3 ภูมิหลังครอบครัวของสตรี(ข้อ38)							
38.บิดามารดาหรือญาติของสส. สตรีที่มีฐานะทางการเงินฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	.132	.81 9	.048	
4.4 สถานภาพทางสังคมของสตรี(ข้อ34)							
34.สามีของส.ส.ตรีที่ได้รับเลือก เข้ามามีอิทธิพลต่อคะแนนเสียงฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	2.176	.61 9	.044	
4.5 ขนบธรรมเนียมประเพณี(ข้อ40)							
40.ขนบธรรมเนียมประเพณีทาง เหนือสอนให้สตรีฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	8.890	.08 1	-.148	
การบริหารงานของสตรี							
5.1 ผู้บริหารที่เป็นสตรี(ข้อ46)							
46.การมีส.ส.ตรีเป็นผู้นำบริหารใน จังหวัดพะเยาฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	5.566	.22 7	.113	
5.2 การบริหารงานของสตรี(ข้อ50)							
50.ส.ส.ตรีได้นโยบายที่ส่งเสริม การลงทุนในจังหวัดพะเยาฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	1.308	.86 9	.040	
5.3 การตัดสินใจการแก้ไขปัญหา(ข้อ48)							
48.ปัญหาของจังหวัดพะเยามักมี ปัญหาเกี่ยวกับสตรีฯ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	1.72	.71 9	-.048	
5.4 ผลงานของการบริหารงานของสตรี(ข้อ49)							
49.นโยบายส่งเสริมให้จังหวัดพะ เยารักศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิ	น้อย มาก	120 243	38.2 61.8	5.621	.22 9	-.148	

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยากับ การประเมินการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา

ในส่วนที่สองเป็นการประเมินปัจจัยที่ผลการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัด พะเยาทั้ง 5 ปัจจัย กับการประเมินการยอมรับบทบาทของสตรี โดยใช้สถิติไคสแควร์ตรวจสอบ นัยความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างกัน และใช้สถิติแกมมาตรวจสอบความเข้มของความ สัมพันธ์ โดยมีความเข้มสูงสุดที่ 1.0 ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ความสัมพันธ์เชิงบวกเป็นความ สัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนความสัมพันธ์เชิงลบเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ผลสำรวจพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง ปัจจัยย่อยของตัว แปรที่น่าจะมีผลกระทบต่อกรยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา เกือบทุกประเด็น(โปรด ดูรายละเอียดของข้อมูลในตารางที่ 6.8)

ความสัมพันธ์ดังกล่าวเมื่อพิจารณาจากค่าสถิติแกมมา มีค่าไม่สูงมากนัก โดยมีค่าสูงสุด ถึง 0.412 ซึ่งหมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อกรยอมรับ บทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยามีอยู่ในระดับไม่สูงนัก อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญที่จะพิจารณา เพิ่มเติมคือการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยดังกล่าวที่มีผลกระทบต่อกรยอมรับ บทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา

ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้นำเอาค่าสถิติแกมมาของแต่ละหมวดตัวแปร ที่มีค่าความ สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของไคสแควร์ แล้วนำมารวมกันเข้าหารด้วยจำนวนข้อเพื่อหา ค่าเฉลี่ยแกมมา ส่วนประเด็นใดที่ไม่มีนัยแห่งความสัมพันธ์ดังกล่าวจะไม่นำมาพิจารณาร่วมใน ค่าเฉลี่ยดังกล่าว แล้วนำมาเปรียบเทียบกันจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรที่มีผลต่อความ สำเร็จของโครงการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 6.10

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยทั้ง 5 ประการที่ระบุไว้ในสมมุติฐานต่างมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับ บทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ลำดับความสำคัญของผล กระทบไม่ได้ปรากฏเรียงลำดับตามสมมุติฐาน หากแต่พบลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้คือ

1. การยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี
2. การบริหารงานของสตรี
3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. ภาวะผู้นำสตรี
5. การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง

ตารางที่ 6.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

ปัจจัยต่าง ๆ	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย		การทดสอบไคสแควร์		สหสัมพันธ์เชิงอันดับ	นัยสำคัญ
		X	SD	X ²	Sig.	Gamma	
การมีส่วนร่วมทางการเมือง							
1.1 การไปเลือกตั้งต่าง ๆ ในทางการเมือง(ข้อ11)							
11.การเลือกตั้งกำนัน/สจ./สส. เป็นเรื่องที่เข้าใจยากๆ	363	3.14	0.77	35.687	.000	.353	**
1.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง(ข้อ12)							
12.สมาชิกสภาราษฎรจะทำอะไรแล้วแต่สส.เราไม่จำเป็นต้อง ะ	363	3.26	0.77	25.321	.002	-.120	**
1.3 การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของรัฐ(ข้อ13)							
13.พวกเราควรปฏิบัติตามคำสั่งของทางราชการ ะ	363	2.91	0.75	37.432	.000	.346	**
1.4 การติดตามข่าวสาร ๆ ทางด้านการเมือง(ข้อ14)							
14.พวกเราติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวที่มีผลกระทบต่อ	363	3.14	0.84	43.451	.000	.028	**
การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง							
2.1 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง(ข้อ16)							
16.เท่าที่มีการเลือกตั้งผ่านมาของจังหวัดพะเยาสตรีไปใช้สิทธิ	363	2.27	0.76	12.348	.018	-.014	**
2.2 การติดตามให้ความสนใจข่าวสารทางการเมือง(ข้อ17)							
17.มีคนพูดว่าผู้หญิงเราไม่สนใจติดตามข่าวสารบ้านเมือง	363	2.94	0.69	45.784	.000	.025	**
2.3 ความรู้ความสามารถของสตรี(ข้อ18)							
18.สส.ที่เป็นสตรีเดี่ยวนี้นี้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียม	363	2.91	0.60	14.860	.000	.048	**

ตารางที่ 6.9 (ต่อ)

ปัจจัยต่าง ๆ	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย		การทดสอบไคสแควร์		ส ทสัมพันธ์เชิงอันดับ	นัยสำคัญ
		X	SD	X ²	Sig.	Gamma	
2.4 การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสตรีในกิจกรรมทางการเมือง(ข้อ19)							
19.การที่ผู้หญิงในแต่ละชุมชนรวมกลุ่มกันอย่างน้อยหนึ่งวแน่นอนๆ	363	3.09	0.09	53.33 2	.00 0	.348	**
2.5 นโยบายต่าง ๆ ของส่วนราชการในการผลักดันการขึ้นตำแหน่งของสตรี(ข้อ20)							
20.นโยบายต่าง ๆ ของส่วนราชการแต่ละกระทรวงทบวงกรมฯ	363	2.13	0.73	35.99 8	.00 0	.014	**
2.6 การแสดงออกทางความคิดเห็นของสตรีต่อการเมือง(ข้อ21)							
21.การพูดเรื่องการเมืองเป็นการเสียเวลา ฯ	363	2.85	0.63	48.54 3	.00 0	.289	**
2.7 ส.ส.สตรีที่ได้รับเลือกตั้งทำให้บทบาทของสตรีดีขึ้น(ข้อ22)							
22.การเมืองที่มีส.ส.สตรีได้รับเลือกเข้ามาทำให้สตรีเป็นที่ยอมรับฯ	363	2.89	0.13	35.75 4	.00 0	.348	**
ภาวะผู้นำสตรี							
3.1 การแสดงความรู้สึกการรับผิดชอบต่อการเมือง(ข้อ24)							
24.การเมืองระดับชาตินี้ถือว่าเป็นเรื่องรัฐบาลข้าราชการฯ	363	2.87	0.77	38.78 4	.00 0	.247	**
3.2 การเป็นผู้นำในทางราชการและการเมือง(ข้อ25)							
25.เดี๋ยวนี้สตรีได้รับตำแหน่งในทางราชการและการเมืองมากฯ	363	2.79	0.77	36.10 4	.00 0	.397	**
3.3 การเข้าแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น(ข้อ26)							
26.เมื่อผู้หญิงเราพบว่าปัญหาความเดือนร้อน ฯ	363	2.70	0.79	25.98 2	.00 1	.148	**
3.4 การเสนอตัวในการเข้าเป็นผู้นำในทางการเมือง(ข้อ28)							
28.การเลือกตั้งเท่าที่ผ่านมาทุกครั้งผู้สมัครส.ส.ที่เป็นบุรุษ ฯ	363	2.82	0.72	24.78 6	.00 9	.238	*

ตารางที่ 6.9 (ต่อ)

ปัจจัยต่าง ๆ	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย		การทดสอบไคสแควร์		สหสัมพันธ์เชิงอันดับ	นัยสำคัญ
		X	SD	X ²	Sig.	Gamma	
การยอมรับสภาพและบทบาทของสตรี							
4.1 ความรู้ความสามารถของสตรี(ข้อ33)							
33.การที่ ส.สตรีได้รับเข้ามาทุกครั้งเนื่องจากคุณสมบัติ ฯ	363	2.99	0.03	24.056	.001	.397	**
4.2 การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม(ข้อ37)							
37.ในการแก้ไขปัญหาหากต้องมีการตัดสินใจเพื่อจะบรรลุผลฯ	363	2.73	0.78	35.213	.000	.048	**
4.3 ภูมิหลังครอบครัวของสตรี(ข้อ38)							
38.บิดามารดาหรือญาติของสตรีที่มีฐานะทางการเงินฯ	363	2.80	0.10	25.077	.000	.272	**
4.4 สถานภาพทางสังคมของสตรี(ข้อ34)							
34.สามีของ ส.สตรีที่ได้รับเลือกเข้ามามีอิทธิพลต่อคะแนนเสียงฯ	363	2.60	0.80	26.978	.001	.244	**
4.5 ขนบธรรมเนียมประเพณี(ข้อ40)							
40.ขนบธรรมเนียมประเพณีทางเหนือสอนให้สตรีฯ	363	2.82	0.75	23.980	.001	.289	**
การบริหารงานของสตรี							
5.1 ผู้บริหารที่เป็นสตรี(ข้อ46)							
46.การมี ส.สตรีเป็นผู้นำบริหารในจังหวัดพะเยาฯ	363	2.76	0.10	56.987	.002	.313	**
5.2 การบริหารงานของสตรี(ข้อ50)							
50. ส.สตรีได้นโยบายที่ส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดพะเยาฯ	363	3.16	0.75	43.901	.000	.340	**
5.3 การตัดสินใจการแก้ไขปัญหา(ข้อ48)							
48.ปัญหาของจังหวัดพะเยามักมีปัญหากเกี่ยวกับสตรีฯ	363	3.05	0.11	53.223	.000	.248	**
5.4 ผลงานของการบริหารงานของสตรี(ข้อ49)							
49.นโยบายส่งเสริมให้จังหวัดพะเยารักศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิ	363	3.36	0.11	53.090	.000	.308	**

ตารางที่ 6.10 ลำดับที่ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในเขตจังหวัดพะเยา

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา	เฉลี่ยสถิติ Gamma	ลำดับ นัยสำคัญ
1.การยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี	0.167	5
2.การบริหารงานของสตรี	0.221	4
3.การมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.240	3
4.ภาวะผู้นำสตรี	0.287	2
5.การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง	0.312	1

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบ่งชี้ว่า สมมุติฐานการวิจัยที่ระบุไว้ข้างต้นได้รับการยืนยันบางส่วน กล่าวคือ ปัจจัยทั้ง 5 ที่ระบุไว้สมมุติฐานอันได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง ภาวะผู้นำสตรี การยอมรับสถานภาพของสตรี และการบริหารงานของสตรี ต่างมีความสัมพันธ์กับการยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และเมื่อนำค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญมากน้อยแห่งการส่งผลกระทบต่อ การยอมรับบทบาทของสตรีในจังหวัดพะเยา จะแตกต่างจากสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้คือ

1. การยอมรับสถานภาพและบทบาทของสตรี
2. การบริหารงานของสตรี
3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. ภาวะผู้นำสตรี
5. การแสดงบทบาทของสตรีในทางการเมือง.